

Biuro Redakcji „Dziennik Polanski”... Numer kosztuje 6 centow.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i swiat o godzinie 8. rano

Przedplatę i ogłoszenia przyjmujemy we Lwowie... Reklamy w rubryce ładowane 20 ct. od wiersza.

DOM BANKOWY KANTOR WTYMIANY

Sokal i Lilien

Zajmująca broszura.

W Berlinie ukazała się niedawno temu broszura w języku polskim... „Nasze patriotyzm i podstawa programu współczesnej polityki narodowej”.

„Jak jest obecne nasze stanowisko — napytuje autor broszury — względem tej całej polityki i datności caratu? Właściwie nie ma wśród społeczeństwa żadnych stronniactw; ważytek braku wszelkiej wolności słowa, nie istnieją w zabiorze rosyjskim programy sformułowane, a jedynie kierunek, który się wyraźnie rysował — to kierunek lojalnej polityki i ugody o woj. reprezentowany przez petersburski Kraj.

Gdyby to carat choć na to szeptnie szwelił badania, gdyby pozwolił mówić po polsku i pielegnować polskie obywateli... „Nasze patriotyzm i podstawa programu współczesnej polityki narodowej”.

Owajcież głosy prasy niemieckiej o pręmkach cesarza, pisze „Przywidyli” do tego, że niekiedy ze strony liberalnej mówi się o tym naszym wpływie i potęgę, tylekroć — dziwną doprawdy logiką — wyrówna się z nich wniosek, że Galię osiągnęła już na polu politycznym i ekonomicznym wszystko, co osiem inne państwa w monarchii dopiero marzą.

Tak się przedstawia w ogólnych zarysach treść tej części broszury, w której autor przedstawił obraz obecnych stosunków społecznych pod zaborem rosyjskim. Następnie wytykał on program, jaki na dzisiaj uważa za najodpowiedniejszy i jaki przyjęła znaczna część społeczeństwa w zabiorze rosyjskim.

ności rzemieślniczej, wytworzyć się społeczną i narodową — w nich bowiem cała przyszłość naszego narodu. Bądź świadomości narodową, gdzie jej nie ma, rozwijać ją, gdzie jest słaba, pierać wszelki rach samodzielnym w warstwach ludowych — oto w dalszym ciągu program polityki obronnej.

„An eines Fürsten Worte darf nicht gedehlet werden“

W dalszym ciągu podajemy uwagi prasy o słowach, wyrzuconych przez cesarza. Zupełną ścisłością ma „Casas”, gdy nie ufa zachwytem naszym najserdeczniejszym i karci „Deutsche Ztg.”, że to, że omiela się doniosłym słowem monarchy podawać znaczenie, którego one mieć nie mogą i nie miały.

Natomiast nie możemy bez odpowiedzi pozostawić artykułu Pester Lloyd, napisanego z dziwną zaiste nawet o półrządowej węgierskiej perfidji. Półrządowy organ węgierski z przemów cesarskich uważa za najdonioślejszą tę, w której cesarz zaznaczył, iż cieszy go że dzieci izraelickie ehożą do szkół katolickich.

Na komentarz taki byłymi przygotowani, bo wiemy, kto rzadzi Węgry i komu służy Pester Lloyd. Jeżeli Pester Lloyd chciał z pręmką cesarza wyznaczyć jakąś uwagę dla rządu węgierskiego, to powinien był podnieść ten aspekt, w którym cesarz — uznając pojedynkowo i nieogólnie stanowisko Polaków wobec Rosjinów — mówił o potrzebie zgodnego politycznego i ekonomicznego stosunku do Węgry, który za przykładem rosyjskim pod płaszczyk wolności gąbią i niszczą wszystko, co nie jest rządowo-madziarskie.

Owajcież głosy prasy niemieckiej o pręmkach cesarza, pisze „Przywidyli” do tego, że niekiedy ze strony liberalnej mówi się o tym naszym wpływie i potęgę, tylekroć — dziwną doprawdy logiką — wyrówna się z nich wniosek, że Galię osiągnęła już na polu politycznym i ekonomicznym wszystko, co osiem inne państwa w monarchii dopiero marzą.

Za spokojem, jaki nam w tej chwili przystoi, obemy dotknąć jednego jeszcze punktu, który występuje w owych głosach wiedeńskiej prasy. „Deutsche Ztg.”, podobno urzędowy organ lewicowy i N. W. Tagbl. do datynych dowodów o objaśnieniu, mamy na myśli zacięciem treść tych słów. Oba te pisma widzą w nich najwyraźniejszą wskazówkę, że Polacy w radzie państwa winni utworzyć stały sojuz z liberalną lewicą niemiecką, a N. W. Tagbl. niesmaczy ten koncept doprowadza tak daleko, że przemówieniu cesarskiemu podawać wprost cel, będący w związku z utworzeniem przyszłej większości parlamentarnej.

Deutsche Ztg. sądzi, że „byłoby dobrze zrozumiać na myśl cesarskiej pochwały”, gdyby „słowa monarsha spowodowały Polaków, aby w interesie państwa, a nie przeciw interesowi Galięji” w jesieni połączyli się z lewicą — to możemy ją zapewnić, że u nas nikt tak nie zrozumiał przemówienia cesarza. Bo u nas każdy je pojął tak, jak było powiedziane, szczerze, serdecznie i jasno, bez dyplomatycznych dwu- i wieloznaczności. Organem lewicowym przypominamy piękne słowa innego monarchy: „An eines Fürsten Worte darf nicht gedehlet werden.”

„Hlas Naroda” mniema, że słowa cesarskie utraciły swoją wartość wewnętrzną, gdyby Polacy zasłużyli byli sobie na to uznanie kożtem swego narodu i kraju. Ze tak nie jest weale, dowodzi tego najlepiej różnica stosunków, wśród jakich znajdują się Polacy w Galięji, a ich rodacy, którzy jeżą pod jarzmem rosyjskim albo pruskim. Żelazna pięść pruska i „braterska” rąka Rosji starają się równomiernie o wytipnienie polskiej mowy i narodowości, podczas gdy Polacy w Austrii nie tylko są w swym kraju narodowością panującą, lecz nadto radują się wszechpotężną opieką i pras swoich zastępców w radzie państwa wywierają w parlamencie wpływ rozstrzygający. Robiąc aluzję do Młodoczechów, wskazuje „Hlas” na to, że Polacy osiągnęli ten sukces jedynie z pomocą celną świadomości polityki swojej i tylko stopniowo przeforsowali swoje postulaty.

Organ klubu Hohenwartha, Conserv. Correspondenz, nawiązuje do słów cesarskich tak ująco: „Wobec zwykłych stosunków Kola polskiego z klubem konserwatywów, może ta mała festacja uznania i łaski cesarskiej oddziaływać tylko wzmocniająco i zachęcająco na ścisłość i trwałość sejszu parlamentarnego obu tych klubów”.

KRONIKA.

Pamiętajmy o fundacji Izabela Tadeusza Kasubskiego.

Umarzył lwowski. Sobota 9. września. Teatr hr. Skarbka: „Moskietery w konwicie”, operka w 3 aktach z francuskiego, przerobiona przez St. Zaborowskiego, muzyka L. Varneya. Drugi gościnny występ pani Adolfiny Zimajer, artystki teatrów warszawskich. Początek o godz. 7 1/2 wieczerem.

Z życia towarzyskiego. W Krasnem w pow. Łańcuch, odbędzie się w d. 7. października br. ślub panny Wandy Firlej Bielańskiej, córki hr. Broniawia i Emilji z Komorowskich Firlej Bielańskich, właścicieli dóbr Krzene, z p. Stanisławem Noelem, c. i k. rezerwowym podporucznikiem ułanów i praktykującym konceptowym przy starostwie w Łańcuchu.

Panna Janina hr. Miączyńska, córka śp. Władysława i małżonki jego Felcji z Wielowiejskich, wstępuje w związku małżeńskim z p. Aleksandrem Meesem, właścicielem dóbr Udrów, oraz dwóch fabryk papieru pod Pilicą w gubernji Kieleckiej.

Nekrologia. Śp. Franciszek Dobrowolski, dziekan, proboszcz kościoła św. Stanisława w Petersburgu, zmarł tamże d. 1. bm. na snemym sercu. — Ciała z hr. Tysekwilów Szadurska, zmarła d. 1. bm. w Łoh Janu. — Hieronim Napoleon Bonaparte-Patterson, stry cenny wiar Napoleona Wielkiego, zmarł król wesielskiego Hieronima, zmarł d. 4. bm. w dobrach swych w stanie Massachusetts, przeżywszy lat 63. Król Hieronim ożeniony był w pierwszym małżeństwie z córką bogatego kupca amerykańskiego Pattersona. Napoleon I. uważał był to małżeństwo za nieważne.

Kalendarz. Sobota (9.). Gorgoniusza m. Wschód słońca o godzinie 5. minut 35, zachód o godzinie 6. minut 18.

Księżniczka wiedeńska Włocna polewać na jelenie i krowy (rogacze), przepiórki, dzikie gołębie, drobie, pardwy, bałandy, europatwy, ptactwo wodne i błotne w ogólnosci.

Nowy objaw. Przy sposobności sprawozdania z wiecu o „Morskie oko” mieliśmy sposobność z radością zaznaczyć, że Kurjer Lwowski nade dotknął i bezwzględnie popierał socjalistów lwowskich i że zwyciężka od otwartości wykazał całą szkaradę kosmopolitycznej ich wystąpienia. Od tego czasu było znów kilka niepewnych notatek, a i w dalszej numerze znajdujemy bardzo sympatycznie artykuł o strejkujących murarzach, ale równocześnie także bardzo rozwściekany artykuł przeciw strejkowi, podpisany przez „patrzającego z boku”. Chcemy uważać ów artykuł za zasadniczy i dlatego powtarzamy ustęp artykułu, w którym autor wskazywał na postępowanie przewodników bastwki, tak dalece pisze odcienie do wystawy krajowej: „Przewoźnicy strejku stnowo zagrą głowę i — zamiast ku zwycięstwu — sterują ku zatraceniu zasad socjalistycznych. Słyszeliśmy także wczoraj tu i ówdzie głosy o wyjątkowym traktowaniu przedsi-

biorstw budowlanych, tyjących się wystawy krajowej. Pomyśl był szerszej polity. W urzędowanej przyszły rok wystawie odczuwamy w istocie żywioły, mogące i sprawie socjalnej wielkie przynieść usługi. Względem samej wystawy popycha wszystko naprzód ku światłu, a więc służy i naszym celom. Ci, co walczą o prawa pracy przeciw wyższemu kapitałowi, powinni byli od razu mieć na to zwrócone oczy.

Czy co zrobili? — Nic. Zamiast patrzeć na całość przedsiębiorstwa, jako sprawę pierwszorzędnie znaczącą społeczną, widzą tylko pojedynczych przedsiębiorców, widzą murarzy i cieśli i całą zatrudnioną tam czeladź tak samo, jak gdzieindziej, strejkowal. Czyż nie było środka uzyskania nadzwyczajnej sympatji ogółu dla bastwki, gdyby się było inną miarę przyłożyło do wystawy?

Tak, jak jest, wypowiedziano walkę zrówno przedsiębiorcom, jak i wystawie, nie licząc się z tem, że wystawa jest dziełem całego kraju i że składka całego kraju, musi interesować swych bronić, a przecież nie ma prawa wchodzić w spór między czeladzią a majstrami i cokolwiek bądź w sprawie tej stanowiąc.

Słyszeliśmy, że wczoraj rano, mimo ogólnej bastwki, stągnęło do pracy kilkudziesięciu cieśli przy budynkach wystawy. Policja, obawiając się, aby nie przyszło do burd między tymi, co pracują, a tymi, co bastują, wzięła pierwszych pod swą obronę i postawiła przy nich straż. Lecz dyrektor wystawy, przyjechałszy na plac, wstrzymał roboty i poprosił policję o zejście z placu — i postąpił słusznie, byłoby bowiem w wysokim stopniu ubliżającym, gdyby wystawa pod ochroną policji miała się urządzić, lub być areną bójek robotniczych i gdyby w robotnikach nie znalazło się tyle poczucia wolności i uznania ważności ustawy, aby ją inaczej traktował.

Jeżeli kierownicy bastwki nie odczują tej konieczności, to któreż zarządy wystawy za zle, jeśli po za przedsiębiorcami i robotnikami sprowadzi oboje siły robotcze i niemi dzieło rozpoczęte dalej poprowadzi?

Wszak to nie prywatna kamienica komitatu wystawy, lecz budowa pieniądm ogółu i z odpowiedzialnością przed tym ogółem podjęta. Czy wolno komitetowi nie użyć tych wszystkich możliwych środków do ukończenia dzieła, jeśli go właśni robotnicy opuszczą? Czy z tego zdali sobie sprawę kierownicy strejku?

My z naszej strony dodamy, że robotnicy ocesy zupełnie inaczej szkodliwi wobec swojej wystawy. Nietylko, że nie rozdawali strejków, ale, gdy była potrzeba przyspieszenia robót, zobowiązali się pracować także w nocy i to za zwykłym wynagrodzeniem. To też komitet, uznając pracę i żywość robotników dla sprawy narodowej, obdarował wszystkich pamiętkowym medalem! My zdajemy się, nie będziemy mogli odczaszczać naszych robotników, którzy samiat się na rękę komitetowi i dyrekcji, tamując pracę, podjętą w najlepszych intencjach.

Wianownia. Rada miejska na poufnym posiedzeniu uchwała emeryturę dla ofiara Stuzewskiego; starszym komisarzem manipulacyjnym zamianowała p. Hoidalńskiego Teodora, komisarzem Wiedenia Zygmunta, wreszcie ofiarami: Kowalskiego Ant. i Stefaniszyna.

Komplement dla hr. Taaffe'go. Organ O'Connor'a, Sun, wspomniawszy o irlandzkiem pochodzeniu premiera austriackiego, tak pisze: „Gdyby to było możliwe, iżby hr. Taaffe rzucił się dzisiejszego swego stanowiska w Austrii i powrócił do kraju swych ojców, to byłby pewnie najznakomitszą akwizycją dla przyszłego parlamentu irlandzkiego. Nigdy bowiem żaden mąż stanu nie zdobył tak wielkiego dowodu undolnienia rządu parlamentem tak różnorodnym, jak hr. Taaffe, obecny premier ubogostawny home rulum austro węgierskiej monarchji (of the Home Ruled Austro Hungarian Empire).”

Cholera w Krakowie — jak d. nosi N. Ref — urzędowo uznaną została za wygaśnię. Od dnia 1. bm. nie było żadnego wypadku podejrzanego zakażenia, zaś izolowani mieszkańcy domów nr. 16 i 18 w ulicy Miedzich, po siedmiomiesięcznej przymusowej kwarantannie, wypuszczeni zostali na wolność. Kordon sanitarny został usunięty.

Gas. Pol. donosi: Od tygodnia nie zaszły nigdzie na Bukowinie wypadki cholery. Przedmieście i gmina Horeczka uwolniono już od sanitarnego nadzoru.

Magistrat bez zaufania. Bukowiński rząd krajowy wystosował do buk. izby handlowo-przemysłowej pismo w sprawie paszportów do Rumunii i w piśmie tem zaznaczył, że pod względem legalnego wydawania paszportów, nie posiada zgola zaufania do czerniowieckiego magistratu!

Zmiana własności. Ogromne d bra na Bukowinie, a mianowicie Wyżulec z przyległościami: Bahna, Czarnobuz, Riwna i Wileńka nabył w tym dniach hr. Mieczysław Werszowice, za kwotę 550 tysięcy zł. Nowy właściciel obejmuje natychmiast majątek w posiadanie. Hr. Rey jest także właścicielem majątków Przewoźa i Mikulidze w Galięji.

wet widocznym w ostatnich czasach w grze artysty. Nagy był w kwiecie męskiego wieku. Jubileusz 40 letniej działalności literackiej Włodzimierza Spasowicza, został na życzenie jubilata odroczone do czasu nieograniczonego. Donoszą o tem z Petersburga.

W sprawie wystawy kowej otrzymujemy z przesyłką izby stowarzyszeń rękodzielniczych następujące pismo: W kołach lwowskich rękodzielniczych i przemysłowców, jak się okazuje, jest wielkie zajęcie się przesyłką wystawą krajową. Najlepszym dowodem tego wymieniemy kwoty, przez tejsze korporacje rękodzielnicze na fundusz zakładowy przesłane: 230. rzeźników i masarzy 250, rymarzy i tlapców 230, introligatorów, tokarzy i t. p. 100, białobry, brązowników i t. p. 100, fryzjerów i golary 100, zegarmistrzów 50, złotników i optyków 25 kowalów i stelmachów 250, majstrów mararskich i cieśli 250, stolarzy, rzemieźników i t. p. 250, cukierników 50, ma 100, lakierników 100 zł, wszystkie wyżej wyszczególnione kwoty zostały za pośrednictwem i wpływem lwowskiej izby rękodzielniczej uzyskane i takowe wkrótce przez prezydium tejsz zostaną podjęte i w dyrekcji powołanej wystawy krajowej złożone.

Lwowski rękodzielniczy i przemysłowy powini w pierwszym rzędzie jak najwłaściwiej wystąpić w przyszłej wystawie, jest to nietylko kwestja szlusznej ambicji, aby stolica kraju pódór wystawców produkowała, ale powinien tu deydować także bardzo ważny wzgląd materialny dla samych rękodzielców, którzy się powinni dać poznać i swoim i obym.

Izba rękodzielnicza lwowska, chcąc tym dążeniem pomóc i pobudzić tutejszych rękodzielców do większej udziału jaknajliczniejszego w wystawie, odbyła w tym celu dnia 4. września br. swe planarne posiedzenie przy bardzo licznem zebraniu członków i postanowiła użyć wszelkich możliwych środków, aby zachęcić nietylko poszczególnych rękodzielców do udziału w wystawie, ale również wezwąć korporacje do zachęcania swoich członków i w tym celu wybrany został komitet, złożony z pp. Niemczynskiego, Getritza, Clucheńskiego, Machana, Mikulidzkiego, Friedricha, Filtshausa i Skarbka Ludwika. Wyżymienieni panowie zostali również wybrani do prac organizacyjnych, a to: pierwsi 4 dla wydziału istniejącego, następni 4 zaś do wydziału gospodarczego przyszłej wystawy.

Zawiadamia się zarzem szanownych pp. rękodzielców tutejszych, że wszelkich potrzebnych uwielę, informacyj itp. od do przyszłej wystawy, tak pod względem wnoszenia deklaracji, jak i wypełnienia tychże itd, udziela wyzwympomniany komitet, lub kancelarja izby rękodzielniczej. Izba stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie.

Strajk dotychczas nie jest ukończony. Onegdaj przez cały dzień trwały pertraktacje, które pomimo interwencji p. prezydenta miasta, nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Wczoraj przedpołudniem odbyło się zebranie strejkujących towarzyszy, a popódnia posiedzenia korporacyjnej, w sobotę zaś znowu delegaci robotników i przedsiębiorcy zejdą się razem w restauracji i tutaj rozpoczną dalsze rokowania.

Wiadomości literackie i artystyczne.

Repertuar teatralny W teatrze hr. Skarbka: Dni w sobotę „Moskietery w konwicie”, operka w 3 aktach z francuskiego, przerobiona przez St. Zaborowskiego, muzyka L. Varneya. Drugi gościnny występ pani Adolfiny Zimajer, artystki teatrów warszawskich; jutro w niedzielę o godzinie pół do 4. popołudniu „Hula dusza”, widowisko sceniczne w 4. obrazach ze śpiewami i tańcami, osnute na podaniach narodowych przez A. Walewskiego, muzyka E. Urbanka; wieczór o godzinie pół do 8 „Widmiana Jonata”, operka w 3 aktach H. Wittman'a i J. Bauer'a, muzyka K. Millbeka'a. Trzecie gościnny występ pani Adolfiny Zimajer, artystki teatrów warszawskich.

Teatr.

„Nitouche”, wodewil w czterech aktach Meilhaca i Millhauca z muzyką Herógo. — Pierwszy gościnny występ pani Adolfiny Zimajer, artystki teatrów warszawskich.

Dobrze znany gościna powitała onegdaj publicność lwowska na scenie naszej w również znanej postaci Dyonizy de Flavigny z wodewil „Nitouche”. Postać to wprawdzie tytułowa, lecz tak skąpo jest uosobiona, że potrzeba nato talentu pani Zimajer, aby ją uczynić sławną. Artystka, rzecz można, dzięki znakomitej intuicji, stworzyła „Dyonizę, toż nie nic dziwnego, że powstała cała szereg naśladowcózek, które, być może, grały z powodzeniem, pierwszorowi jednak ani w części dorównać nie mogły.

W grze pani Zimajerowej podniósł nalezy przedewszystkiem tę niearównaną finezję i swobodę naturalną, znakomicie opracowane szczegóły i szczegóły, na które artystka pilnie swasa. Zdawaćby się mogło, że ta cięгла uwaga hamuje temperament i żywość — kto tak sądzi, ten się myli. Pani Zimajerowa szłya się prawie z tą pracą drobiazgową, pracując nad rolą troskliwie, tak długo, dopóki nie przyswycosiła się do tych ruchów i gestów, tej intonacji, jaka sobie obmyśliła. Wtedy dopiero postać wychodziła plastycznie skńczoną i pod tym względem „poliska Judic” artystką w pokrownym rozsaju talentu za swór służyć może.

„Koci dnet” ustąpił tym razem miejsca francuskiej piensence: „To ja! to ja!”, którą pani Zimajerowa odpowiadała z takim smakiem artystycznym i z taką finezją, że rozochociona publiczność żądała bisowania, któremu to życzeniu artystka chętnie użyczyła zadość. Piensence ta jest też w istocie bardzo piękna i nadzwyczaj melodyjna. Bardzo dobrym partnerem gościa warszawskiego był p. Kliszewski, który z Celestyna organisty zrobił komicznego amanta, ja-

Wzruszenia z powodu... 4 1/2, 5 1/2, 6 1/2, 7 1/2, 8 1/2, 9 1/2, 10 1/2, 11 1/2, 12 1/2, 13 1/2, 14 1/2, 15 1/2, 16 1/2, 17 1/2, 18 1/2, 19 1/2, 20 1/2, 21 1/2, 22 1/2, 23 1/2, 24 1/2, 25 1/2, 26 1/2, 27 1/2, 28 1/2, 29 1/2, 30 1/2, 31 1/2, 32 1/2, 33 1/2, 34 1/2, 35 1/2, 36 1/2, 37 1/2, 38 1/2, 39 1/2, 40 1/2, 41 1/2, 42 1/2, 43 1/2, 44 1/2, 45 1/2, 46 1/2, 47 1/2, 48 1/2, 49 1/2, 50 1/2, 51 1/2, 52 1/2, 53 1/2, 54 1/2, 55 1/2, 56 1/2, 57 1/2, 58 1/2, 59 1/2, 60 1/2, 61 1/2, 62 1/2, 63 1/2, 64 1/2, 65 1/2, 66 1/2, 67 1/2, 68 1/2, 69 1/2, 70 1/2, 71 1/2, 72 1/2, 73 1/2, 74 1/2, 75 1/2, 76 1/2, 77 1/2, 78 1/2, 79 1/2, 80 1/2, 81 1/2, 82 1/2, 83 1/2, 84 1/2, 85 1/2, 86 1/2, 87 1/2, 88 1/2, 89 1/2, 90 1/2, 91 1/2, 92 1/2, 93 1/2, 94 1/2, 95 1/2, 96 1/2, 97 1/2, 98 1/2, 99 1/2, 100 1/2.

